

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Література

1. Віват Г.І., Філіпенко О.І. В гостях у пані Лексики (Лексична семантика): навчальне видання / Ганна Віват, Ольга Філіпенко. - Одеса:ВМВ, 2019. - 152 с.
2. Словарь иностранных слов. - 12-е изд., стереотип. - М.; Рус. Яз, 1985 – 608 с.
3. Чак Є.Д. Таємниці слова / Євгенія Чак - К.; Веселка, 1991. – 221 с.

УДК 821.161.2

**ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ****О.В. Гриньків**

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації та інтернаціоналізації освіти та інших сфер суспільного життя змінилося соціальне замовлення, тобто зараз потрібні фахівці, які дійсно володіють українською мовою. Основною метою навчання української мови на даному етапі є формування іншомовної комунікативної компетенції. Комунікативна компетенція надає людині можливість познайомитися з іншою культурою, отримувати, аналізувати, передавати інформацію та спілкуватися українською мовою. Іншомовна компетенція є одним із критеріїв відбору під час професійного працевлаштування, необхідною умовою успішної кар'єри. У зв'язку з цим змінилися вимоги до навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна».

Аналіз актуальних досліджень. Якщо в попередні роки основну увагу приділяли розвитку навичок читання іншомовної літератури, і викладачі використовували граматико-перекладний метод, то зараз студенти повинні володіти також і комунікативною компетенцією, достатньою для спілкування у побуті та в галузі професійних інтересів. Для цього вони повинні володіти мовними засобами, певними знаннями професійного та країнознавчого характеру. Саме А.М. Леонт'єв визначив інтерес як один з інтегральних процесів мотиваційної сфери, яка є основою, джерелом, а інтерес - наслідком, проявом процесів, що в ній відбуваються. Зазвичай, діяльність людини є полі-вмотивованою, тобто людина діє, керуючись не одним, а декількома мотивами. Увесь комплекс зусиль, що спонукають студентів вивчати українську мову, а також фактори, що на них впливають, тобто мотиви, мотиви-стимули, фактори зовнішнього та внутрішнього впливу і являють собою мотивацію.

Мета. Проаналізувати й з'ясувати ефективність використання підвищення мотивації до вивчення української мови як іноземної під час навчання студентів - іноземців.

Виклад основного матеріалу. Мотивація відіграє важливу роль у будь-якому виді діяльності. Науковці виділяють три функції мотивації:

1) спонукаюча, що спонукає поведінку; 2) спрямовуюча, яка направляє її відповідно до потреб; 3) особистісна, що забезпечує змістовність та значущість поведінки, тобто визначає ставлення людини до цієї діяльності. Існують різні шляхи формування мотивації. Так, В.Г. Асеев характеризує ці шляхи наступним чином. Перший шлях формування мотивації відбувається за В.Г. Асеевим «знизу - уверх», а другий - «зверху - униз». Перший механізм стимулюється, головним чином, зміною зовнішніх умов. Його формування відбувається у процесі і в результаті вивчення української мови. Другий процес полягає у засвоєнні студентами у готовій формі спонукань, цілей, які вони отримують зовні і які, в ідеалі, повинні поступово перетворитися із тих, що розуміються зовні, у ті, що внутрішньо прийнятні та реально діють. Вивчення української мови передбачає оволодіння нею як засобом міжкультурного спілкування під час навчання та після його закінчення для досягнення освітніх та професійних цілей, а також як засіб самоосвіти в галузі професійних інтересів. Володіння українською мовою для студентів - іноземців є засобом для отримання нової інформації з іншомовних джерел, спілкування, обміну інформацією, підвищення свого культурного рівня та ін. Українська мова як іноземна, спільно з іншими навчальними дисциплінами виконує важливі виховні функції, а саме функції формування розвинутої особистості. На думку деяких науковців, вивчення мови необхідно для забезпечення якомога кращого виконання професійної діяльності та поглиблення кваліфікації (М.Г. Горкун, Н.А. Довгалецька, Г.В. Іванова). Під цією функцією мають на увазі можливість мови щодо отримання нової інформації за фахом, але не можна зводити цей вплив тільки до професійної підготовки. Українська мова повинна сприяти кращому оволодінню обраною спеціальністю, а також розширювати світогляд студента через безпосереднє використання іноземних джерел, сприяти поглибленню знань. Отже, українська мова як іноземна тісно пов'язана з іншими дисциплінами, і курс навчання української мови покликаний відігравати важливу роль у підготовці фахівців. Якщо традиційно у навчальній практиці переважали тренувальні засоби, то сучасна тенденція полягає у більш активному використанні проектних методів на основі розвитку пізнавальних потреб, пов'язаних із професійними мотивами, оскільки за допомогою української мови студенти поширюють свої професійні знання і світогляд. Потреби в отриманні нових знань за фахом стають мотивом мовленнєвої діяльності тоді, коли студенти усвідомлюють, що українська мова є засобом отримання з іноземної літератури особистісно значущої, професійно цінної інформації. Практичне використання цієї інформації під час виконання мовленнєвої діяльності викликає почуття задоволення пізнавальних потреб студентів і позитивно впливає на їхнє ставлення до української мови. Послідовна підготовка до цього проводиться з перших занять, на яких студенти знайомляться з термінологією, що належить до їх майбутньої спеціальності. Беручи до уваги професійну спрямованість у викладанні української мови, викладачі пропонують студентам обговорити інформацію, отриману із

навчальних текстів за фахом. На заняттях можна також проводити ділові ігри, пов'язані з професійною тематикою. Динамічність подій та явищ, які відбуваються у грі, забезпечує новизну, несподівані ситуації та дії, впливає на емоційне ставлення учасників, сприяє усвідомленню студентами власної позиції у навчанні щодо майбутньої трудової діяльності. Емоційність, яка пробуджує пізнавальний інтерес, сприяє розвитку мотивації до спілкування. У грі відбувається також зворотній зв'язок як необхідний компонент самоконтролю і рефлексії. У методичній та психологічній літературі можна знайти опис різноманітних шляхів та засобів формування компонентів мотиваційної сфери. Але на сучасному етапі з'явився новий, дуже ефективний інструмент комплексного впливу на усі складові мотивації вивчення української мови як іноземної. Йдеться про використання мультимедійних технологій. Широкий спектр комп'ютерних навчальних матеріалів дозволяє запроваджувати інформаційно-комунікативні технології у різні форми навчання (аудиторну, поза-аудиторну, дистанційну, комбіновану). Використання комп'ютерних технологій наближує навчання до реального життя, допомагає використовувати захоплення студентів комп'ютерною діяльністю у підвищенні їхнього інтересу до вивчення української мови як іноземної. Мультимедіа технології дозволяють внести позитивні зміни у традиційний процес навчання української мови як іноземної. Мультимедіа програми роблять процес навчання більш ефективним.

Висновок. У роботі ми проаналізували підвищення мотивації щодо вивчення української мови як іноземної, і з'ясували, що найбільш ефективною, успішною й гармонійною є використання мультимедійних технологій під час навчання студентів-іноземців. Отже, при їхньому використанні стимулюються одночасно декілька каналів сприйняття, впливаючи на різні види пам'яті: зорову, слухову, емоційну, моторну. Ці програми акцентують увагу студентів на значущих моментах матеріалу, що вивчається, і створюють наочні, ефективні образи у вигляді ілюстрацій, схем, діаграм, графічних композицій, що також позитивно впливає на якість оволодіння іноземною мовою. Використовуючи комп'ютерні технології у процесі вивчення української мови як іноземної, спостерігається високий рівень емоційної складової. З одного боку, через комп'ютерні програми відбувається вплив на різні види відчуттів, що підвищує візуальну насиченість матеріалу, робить його більш яскравим, цікавим, переконливим. З іншого боку, процес навчання української мови як іноземної починає набувати все більш креативний характер, сприяючи розвитку пізнавальної самостійності студентів. На певному етапі навчання їх можна залучати до створення власних комп'ютерних «творів-проектів» у вигляді презентацій. Така творчість студентів, яка безпосередньо пов'язана з їх навчальними інтересами, стимулює мотивацію до вивчення української мови як іноземної завдяки привабливості роботи з комп'ютером.

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

29. Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
30. Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
31. Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
32. Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
33. Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
34. Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
35. Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
36. Харківський національний медичний університет, м. Харків
37. Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Методика викладання курсу «Загальна фізика» В.Г. Задорожний	141
Роль фізичного курсу в технічному вищому закладі А.Є. Сергєєва, В.Б. Роганков	142
До проблеми викладання фахового мовлення у вищих навчальних закладах технічного спрямування Я.В. Машарова, О.В. Шевчук	143
Перспективність і наступність у вивченні українського мовлення в загальноосвітній і вищій школах О.І. Філіпенко	145
Підвищення мотивації до вивчення Української мови як іноземної О.В. Гриньків	147
Використання методу роботи в групах на практичних заняттях з бухгалтерського обліку В.В. Протасов	150
Методичні рекомендації щодо вдосконалення якості лекцій Р.В. Амбарцумянц, М.І. Субботіна	153
Реформа вищої освіти як фактор формування нової сучасної еліти в Україні С.О. Лозинська, С.М. Рутар	154
Лекція як провідна форма навчання у ЗВО В.А. Самофатова	157
Комп'ютерне тестування в забезпеченні якості освіти С.М. Соц, Н.В. Хоренжий, А.П. Лапінська	158
Інтерес як найважливіший чинник навчальної діяльності студента О.О. Стояно	159
Шляхи підвищення успіху студентів у закладах вищої освіти США О.І. Козьменко	161
Міжнародна академічна мобільність як фактор підвищення якості освіти М.Р. Мардар, Ю.С. Левчук	163
Тренінг командоутворення як основа самоорганізації студентської групи А.В. Черкаський	166
Особливості вищої освіти в Чехії О.В. Калита	168
Сучасна практична підготовка фахівців молочної, олійно-жирової та косметичної галузей О.В. Севастьянова, Є.О. Котляр, Т.В. Маковська	170
Оцінювання як інструмент забезпечення якості вищої освіти І.В. Соколова	172
Структурно-змістовний модус професійної ідентичності майбутніх фахівців медичної галузі А.Г. Разумна	176
Організаційно-практичні засоби виховання комунікативних компетенцій журналіста С.В. Кандюк-Лебідь	179
Зв'язок вищої школи з життям М.М. Зацеркляний	181